

**Det offentlige tilsyn
med revisorer og revisionsvirksomheder**

Redegørelse 2008-2009

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Kampmannsgade 1, 1780 København V

www.eogs.dk

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
<i>1.1 Formål</i>	3
<i>1.2 Baggrunden for oprettelsen af det offentlige tilsyn</i>	3
<i>1.3 Organiseringen af tilsynssystemet</i>	4
1.3.1 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.....	5
1.3.2 Revisortilsynet.....	5
1.3.3 Revisornævnet.....	5
1.3.4 Revisorkommissionen.....	6
2. Det offentlige tilsyns virksomhed i 2008-2009	7
2.1 <i>Undersøgelser</i>	7
2.1.1 Etablering af undersøgelsesinstituttet.....	7
2.1.2 Lovgrundlag	7
2.1.3 Behandlingen af undersøgelsessager	9
2.2 <i>Internationalt samarbejde</i>	13
2.2.1 Etableringen af formaliseret internationalt samarbejde.....	13
2.2.2 Betingelser for formelt samarbejde med udenlandske tilsynsmyndigheder	14
2.2.3 Arbejde i internationale organer.....	15

1. Indledning

1.1 Formål

Formålet med denne redegørelse er, at offentligheden kan få et indblik i den del af aktiviteterne i det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomheder, der vedrører især undersøgelser og endvidere internationale forhold. Derudover udarbejder Revisornævnet en årlig beretning og Revisortilsynet udarbejder en årlig redegørelse.

Nærværende redegørelse dækker det første halvandet år af det offentlige tilsyn, fra det blev oprettet den 1. juli 2008 i forbindelse med, at den nugældende revisorlov¹ trådte i kraft og indtil 31. december 2009.

1.2 Baggrunden for oprettelsen af det offentlige tilsyn

Baggrunden for oprettelsen af et egentligt offentligt tilsyn er den internationale udvikling og fællesskabsretlige krav om *public oversight* – offentligt tilsyn – på revisorområdet. Der har i en længere årrække været et stigende globalt fokus på retvisende regnskaber. Med virksomhedernes grænseoverskridende aktiviteter vokser behovet for at kunne stole på regnskabsoplysningerne. Som offentlighedens tillidsrepræsentant spiller revisor således en meget central rolle, idet revisor kontrollerer regnskabernes rigtighed.

Tilliden til revisors arbejde beror blandt andet på et tilstrækkeligt tilsyn med revisorer. Dette involverer, at der er mekanismer og regler til stede til sikring af eksempelvis revisors kompetence og uafhængighed i forhold til det, der revideres. Formålet med tilsynet med revisorer er i sidste ende at sikre og løfte kvaliteten af den revision, som revisor foretager og dermed medvirke til at forøge tilliden til virksomhedernes regnskaber.

Konkret kræver EU's 8. direktiv om lovpligtig revision² (også kaldet 8. direktiv), at der i hvert land etableres et offentligt tilsyn med alle godkendte revisorer og revisionsvirksomheder. Direktivet foreskriver de krav, der stilles til et offentligt tilsyn i

¹ Lov nr. 468 af 17. juni 2008 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF af 17. maj 2006 om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, EU-Tidende L157, af 9.6.2006, s. 87–107

EU-/EØS-landene³, og er implementeret i dansk ret i den nugældende revisorlov.

Reglerne om det offentlige tilsyn er samlet i revisorlovens kapitel 9 (§§ 32-50).

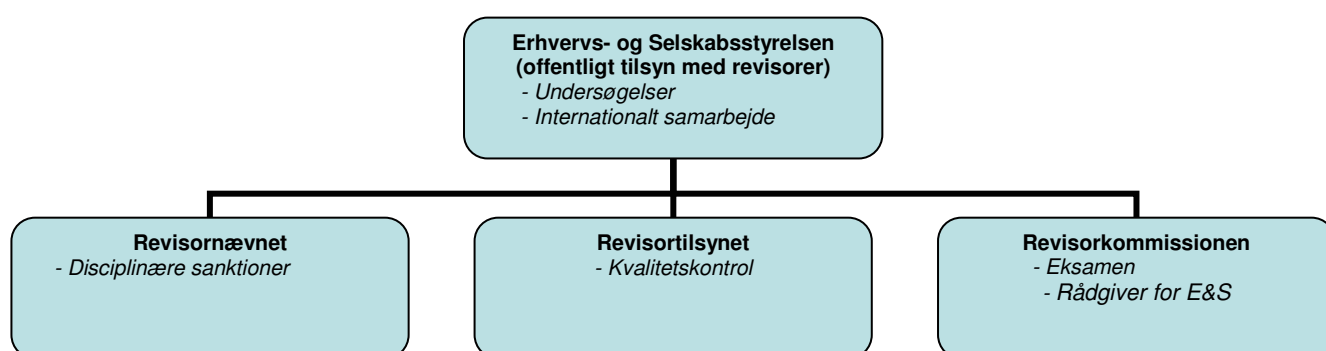
1.3 Organiseringen af tilsynssystemet

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er efter revisorloven ansvarlig for det overordnede tilsyn med

- 1) eksamen og efteruddannelse
- 2) kvalitetskontrol
- 3) undersøgelser
- 4) disciplinære sanktioner samt
- 5) samarbejde og udveksling af oplysninger med udenlandske tilsynsmyndigheder.

Med revisorlovens ikrafttræden den 1. juli 2008 består det offentlige tilsyn herefter af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Revisortilsynet, Revisorkommissionen og Revisornævnet (tidligere Disciplinærnævnet for statsautoriserede og registrerede revisorer), jf. figur 1. Tilsynssystemet bygger videre på de hidtidige enheder og samler dem under det offentlige tilsyn.

Figur 1 - Tilsynssystemet

³ EØS-landene er Norge, Island og Liechtenstein

1.3.1 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

Revisorloven giver Erhvervs- og Selskabsstyrelsen rollen som den overordnede ansvarlige tilsynsmyndighed. Ansvar for udførelsen af opgaverne udøves delvist ved delegation. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har til opgave at nedsætte Revisorkommissionen, Revisortilsynet og Revisornævnet, udpege deres medlemmer og uafhængige formand, fastsætte deres forretningsorden og retningslinjer for deres virke. Endvidere fungerer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som sekretariat for disse. Men Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan ikke blande sig i disse organers konkrete afgørelser.

Den overordnede rolle for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen giver sig blandt andet udslag i, at det er styrelsen, der varetager samarbejdet med udenlandske tilsynsmyndigheder. Det gælder, uanset om det vedrører eksamen, kvalitetskontrol eller disciplinære foranstaltninger. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har derfor adgang til at indhente de nødvendige oplysninger hos Revisorkommissionen, Revisornævnet eller Revisortilsynet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan nu også som led i tilsynet foretage egentlige undersøgelser, hvis styrelsen har vurderet, at der er risiko for, at revisorlovgivningen enten er eller vil blive overtrådt.

1.3.2 Revisortilsynet⁴

Revisortilsynet varetager den regelmæssige kontrol med kvaliteten af revisionsvirksomhedernes arbejde. Revisionsvirksomhederne kvalitetskontrolleres mindst hvert 6. år. Hvis revisionsvirksomheden afgiver erklæringer for virksomheder af offentlig interesse, jf. revisorlovens § 21, stk. 3, kontrolleres den dog hvert 3. år.

Revisortilsynet består af to statsautoriserede og to registrerede revisorer, fire repræsentanter for regnskabsbrugerne samt en formand. Formanden og repræsentanterne for regnskabsbrugerne skal være uafhængige af branchen, således at flertallet af Revisortilsynet er uafhængige af branchen.

1.3.3 Revisornævnet⁵

Revisornævnet består af en formand, 2 næstformænd og 12 andre medlemmer⁶, hvoraf tre er registrerede revisorer, tre statsautoriserede revisorer samt seks repræsentanter for

⁴ En nærmere beskrivelse findes her: www.revisortilsynet.dk

⁵ En nærmere beskrivelse findes her: www.disciplinaernaevnet.dk

regnskabsbrugerne. Formanden, næstformændene og regnskabsbrugerne skal være uafhængige af branchen, således at flertallet af Revisornævnet er uafhængige af branchen. Formanden er dommer.

Revisornævnet behandler sager mod revisorer og revisionsvirksomheder, der indbringes for nævnet. Revisornævnet kan ikende bøder for lovovertrædelser og i alvorlige tilfælde frakende revisor og revisionsvirksomheder godkendelsen.

1.3.4 Revisorkommissionen⁷

Revisorkommissionen fungerer som rådgivende organ for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved administrationen af revisorloven samt i forbindelse med fastsættelse af kravene til uddannelse og efteruddannelse og afholder endvidere revisoreksamen.

Revisorkommissionen består af en formand, tre statsautoriserede og to registrerede revisorer, to forretningskyndige samt tre særligt sagkyndige inden for skatteret, skifteret og nationaløkonomi.

⁶ P.t. har Revisornævnet 15 medlemmer.

⁷ En nærmere beskrivelse om Revisorkommissionen findes på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hjemmeside, eogs.dk: <http://www.eogs.dk/sw27859.asp>

2. Det offentlige tilsyns virksomhed i 2008-2009

2.1 Undersøgelser

2.1.1 Etablering af undersøgelsesinstituttet

Den største nye opgave i forbindelse med etablering af det offentlige tilsyn har været at opbygge et undersøgelsessystem, der anvendes ved undersøgelser af formodede overtrædelser af revisorlovgivningen.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har fra starten arbejdet med at opbygge og udvikle nye forretningsgange i form af procedurer og retningslinjer for sagsbehandlingen mv. Dette omhandler blandt andet iværksættelse, gennemførelse og afslutning af undersøgelser, opbygning af intern sagsstyring, analyse af IT-behov m.v.

Desuden har der i løbet af 2008/2009 foregået en opbygning af sagsbehandlingskapaciteten på undersøgelsesområdet. Et stigende antal sager er således blevet iværksat i løbet af 2009.

2.1.2 Lovgrundlag

Styrelsen kan iværksætte en undersøgelse, hvis den vurderer, at der er risiko for, at en revisor eller revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde revisorlovgivningens bestemmelser (revisorloven (RL) § 37). En undersøgelse kan altså iværksettes enten for at forhindre en overtrædelse eller for at konstatere, om der er sket en overtrædelse⁸.

Styrelsen kan også iværksætte en undersøgelse, hvis den bliver bedt om det af en kompetent revisortilsynsmyndighed fra et andet EU/EØS-land (RL § 48, stk. 4, nr. 4).

I forbindelse med en undersøgelse kan styrelsen forlange de oplysninger af revisor eller revisionsvirksomheden, der er nødvendige for at kunne træffe en afgørelse (RL § 38).

Til forskel fra Revisortilsynet⁹, der foretager regelmæssigt tilbagevendende kvalitetskontrol af alle revisionsvirksomheder for at sikre, at deres arbejde generelt udføres korrekt, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vælge at iværksætte en undersøgelse, når styrelsen vurderer, at der er risiko for overtrædelse af

⁸ Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er ikke en klageinstans. Det er derimod Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der selv tager undersøgelsessager op.

⁹ Klik [her](#) for en nærmere beskrivelse af forskellene mellem Revisortilsynets kvalitetskontrol og undersøgelser.

revisorlovgivningen. Indikation på en sådan risiko kan blandt andet være i forbindelse med lovpligtig revision, hvor der kan rejses tvivl om kvaliteten af den udførte revision, eksempelvis i forbindelse med regnskabskontrol. Indikation kan ligeledes baseres på udefra kommende informationer, eksempelvis omtale i medier. Endvidere kan styrelsen blive anmodet om at iværksætte en undersøgelse på baggrund af en henvendelse fra en kompetent revisortilsynsmyndighed fra et andet EU/EØS-land. For en nærmere forklaring af forskellen på undersøgelser og kvalitetskontrol henvises til dette [link](#).

Desuden kan styrelsen indhente oplysninger fra Revisorkommissionen, Revisortilsynet, Revisornævnet og udenlandske myndigheder, der har ansvaret for tilsyn med revisorer i deres hjemlande.

Et effektivt tilsyn må ikke kunne forhindres ved, at en revisor eller revisionsvirksomhed nægter at udlevere de nødvendige oplysninger. Hvis det vurderes at være nødvendigt for behandling af sagen, har styrelsen derfor adgang til selv at indhente oplysningerne i revisionsvirksomheden uden retskendelse.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal overholde retssikkerhedsloven i forbindelse med undersøgelser. Styrelsens opgave er ikke at efterforske strafbare overtrædelser. Denne kompetence tilkommer politiet. Styrelsens primære opgave er blandt andet at indhente oplysninger fra revisorer og revisionsvirksomheder med henblik på at vurdere mulige overtrædelser af revisorlovgivningen. Det skal i den forbindelse nævnes, at Revisornævnskendelser ikke er en straf, men derimod en forvaltningsretlig sanktion, jf. forarbejderne til revisorloven.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anvendelse af oplysningspligter eller undersøgelser i selve revisionsvirksomheden tjener derfor et andet formål end tilvejebringelse af oplysninger til brug for fastsættelsen af straf. At Erhvervs- og Selskabsstyrelsen derved eventuelt måtte komme i besiddelse af oplysninger, der også kan være bevis for en strafbar lovovertrædelse, er uden betydning, når formålet udelukkende er at tilvejebringe grundlaget for vurdering af en mulig overtrædelse af revisorlovgivningen.

Undersøgelser i revisionsvirksomheder og anvendelsen af oplysningspligter kan derfor gennemføres, uanset om der foreligger en rimelig grund til mistanke om en strafbar lovovertrædelse. Men undersøgelser må ikke anvendes til afdækning af kriminelle forhold.

2.1.3 Behandlingen af undersøgelsessager

I dette afsnit behandles de sager, hvor der pr. 31. december 2009 har været iværksat undersøgelse. Redegørelsen viser status på sagerne den 31. december 2009.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har i perioden 1. juli 2008 til 31. december 2009 iværksat 13 sager vedrørende revisorer. Dette tal omfatter såvel påbegyndte som afsluttede sager. Nogle sager vedrører mange forhold, mens andre sager kun vedrører et enkelt forhold. Gentagne overtrædelser af den samme bestemmelse i den samme sag er dog kun talt med som en overtrædelse, selvom der er en flerhed af overtrædelser.

Tabel 1. Status på sager pr. 31. december 2009.

		Total	Statsautoriserede revisorer	Registrerede revisorer
Afgjorte	Indbringelse for revisornævnet	1	1	-
	Påtale	1	1	-
Subtotal		2	2	-
Verse- rende	Afventer svar på høringsbrev	1	-	1
	Anmodet om redegørelse/arbejds papirer	4	-	4
	Under forberedelse	6	3	3
Subtotal		11	3	8
I alt		13	5	8

Undersøgelsesmetode

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan foretage undersøgelser på flere måder. Undersøgelser gennemføres sædvanligvis ved, at styrelsen enten kan træffe en afgørelse på det foreliggende grundlag, styrelsen kan anmode revisor om en redegørelse, eller styrelsen kan anmode om adgang til revisors arbejds papirer. Ønsker styrelsen at se revisors arbejds papirer kan dette ske ved, at revisor indsender arbejds papirerne til styrelsen eller ved, at styrelsen besøger revisor med henblik på at gennemgå dennes dokumentation på revisors kontor.

Tabel 2. Undersøgelser fordelt på undersøgelsestype.

	Total	Statsautoriserede revisorer	Registrerede revisorer
Afgørelse truffet alene på det foreliggende grundlag	-	-	-
Anmodet om redegørelse	3	1	2
Anmodet om arbejds papirer	3	1	2
Foretaget besøg hos revisionsvirksomheden	1	-	1
Sager under forberedelse	6	3	3
I alt	13	5	8

Undersøgte overtrædelser

Der har i de 13 sager været tale om en række forskellige typer overtrædelser eller mulige overtrædelser af revisorlovgivningen. Derudover er der i nogle tilfælde også konstateret overtrædelser af bestemmelser om revisors pligter fastsat i anden lov, eksempelvis selskabslovgivningen. Disse er dog ikke inkluderet i opgørelsen.

Nedenfor er overtrædelserne grupperet efter, hvilke regelsæt overtrædelserne omhandler. I det sagerne kan omhandle overtrædelser af flere forhold, giver en summering af overtrædelserne et større antal end det samlede antal iværksatte sager. Hvis flere bestemmelser er overtrådt i konsekvens af overtrædelsens natur, eller hvis der er undersøgt flere overtrædelser af samme bestemmelse hos én revisor, er disse kun talt med som ét forhold.

I de sager, der ikke er afgjort, er der tale om antal *mulige* overtrædelser, der undersøges. Det faktiske antal sanktionerede overtrædelser kan først opgøres, når alle sager er endeligt afgjort. Det endelige resultat af en undersøgelse kan også blive, at der ikke var tale om en overtrædelse, hvis undersøgelsesdokumentationen er utilstrækkelig eller ikke støtter indikationen på lovovertrædelse. Omvendt kan antallet af undersøgte overtrædelser også vokse, såfremt yderligere overtrædelser afdækkes.

Tabel 3. Typen af overtrædelser

Undersøgte forhold vedrører		Total	Statsautoriserede revisorer	Registrerede revisorer
Afgjorte	Erklæringsbekendtgørelsen	1	1	-
	Uafhængighedsbekendtgørelsen	1	1	-
	Registreringsforhold	1	1	-
Subtotal		3	3	-
Verse- rende	Erklæringsbekendtgørelsen	9	4	5
	Uafhængighedsbekendtgørelsen	5	1	4
	Ejer- og ledelsesforhold	1	-	1
	God revisorskik	4	1	3
	Dokumentation	1	0	1
Subtotal		20	6	14
I alt		23	9	14

Erklæringsbekendtgørelsen

Overtrædelser af erklæringsbekendtgørelsen vedrører:

Afgjorte:

- Et forhold vedrørende datering af revisionspåtegning før ledelsen har godkendt årsrapporten eller efter generalforsamlingen har godkendt årsrapporten, jf. § 5, stk. 9, RS 700.

Verserende:

- To forhold vedrørende datering af revisionspåtegning før ledelsen har godkendt årsrapporten eller efter generalforsamlingen har godkendt årsrapporten, jf. § 5, stk. 9, RS 700.
- To forhold vedrørende manglende forbehold i revisionspåtegning, jf. § 6
- Et forhold vedrørende manglende begrundelse for forbehold i revisionspåtegningen, jf. § 6, stk. 4.
- Et forhold vedrørende at det er uklart, om der er taget forbehold eller givet supplerende oplysninger i revisionspåtegningen, jf. § 7, stk. 1.
- Et forhold vedrørende supplerende oplysninger, der har karakter af at være forbehold i revisionspåtegningen, jf. § 7, stk. 3.
- Et forhold vedrørende manglende beskrivelse af revisors ansvar for vurderingsberetning, jf. § 14, stk. 1, nr. 2.
- Et forhold vedrørende manglende forbehold i vurderingsberetning, jf. § 15, stk. 1.

Uafhængighedsbekendtgørelsen

Overtrædelser af uafhængighedsbekendtgørelsen vedrører:

Afgjort:

- Et forhold hvor revisors medarbejder var indsat som direktør i selskabet, jf. § 6, stk. 1, nr. 3.

Verserende:

- Et forhold hvor revisor afgav erklæring på vurderingsberetning, selvom revisor var direktør i den stiftende virksomhed, jf. § 2, stk. 1, nr. 3.
- Et forhold hvor revisor afgav revisionspåtegning på årsrapporten for den revisionsvirksomhed, som han selv arbejdede i og var tilknyttet gennem revireg, jf. § 2, stk. 1, nr. 3.
- Et forhold vedrørende krydsende revision, jf. § 2, stk. 1, nr. 4.

- Et forhold hvor revisor reviderede et selskab inden for samme netværk, hvor der samtidig forelå betydelige forretningsmæssige forbindelser, jf. § 2, stk. 1, nr. 4.

Bestemmelser vedrørende ejer/ledelsesforhold

Verserende:

Den undersøgte overtrædelse af ejer/ledelsesbestemmelserne vedrører det forhold, at ejeren og direktøren i en revisionsvirksomhed ikke var godkendt revisor, jf. revisorlovens § 13, stk. 2 og 5.

Registreringsforhold

Afgjort:

Den undersøgte overtrædelse vedrørende registreringsforhold vedrører, at den underskrivende revisor ikke var tilknyttet en revisionsvirksomhed, jf. revisorlovens § 16, stk. 2.

Overtrædelse af revisorloven i øvrigt

De undersøgte overtrædelser af bestemmelserne vedrørende revisorlovens § 16, stk. 1, om god revisorskik, samt § 23 om mangelfuld dokumentation for udførelsen af revisors arbejde, vedrører følgende forhold:

- Revisor havde ikke dokumentation for revisors overvejelser vedrørende accept af kundeforholdet før udarbejdelse af vurderingsberetning, jf. § 16.
- Revisor havde ikke dokumentation for sit arbejde omkring værdiansættelse af aktiver før udarbejdelse af en vurderingsberetning, jf. § 16.
- Revisor havde ikke dokumentation for tilstedeværelsen af aktiver før udarbejdelse af vurderingsberetning, jf. § 16.
- Revisor manglede dokumentation for sin revision af alle væsentlige poster i en årsrapport, jf. § 16 og § 23.
- Revisor havde lavet en mangelfuld planlægning af revisionen af årsrapporten, idet der intet var nævnt om, hvordan årsrapportens væsentligste poster skulle revideres, jf. § 16.

Udfald af sager pr. 31. december 2009

Når en sag er tilendebragt har Erhvervs- og Selskabsstyrelsen mulighed for:

- at afslutte sagen uden sanktion
- at give en påtale
- at påbyde at overtrædelser skal bringes til ophør
- at indbringe revisor og/eller revisionsvirksomheden for Revisornævnet.

Tabel 4. Afgjorte sager pr. 31. december 2009.

	Total	Statsautoriserede revisorer	Registrerede revisorer
Ingen sanktion	-	-	-
Påtale	1	1	-
Påbud	-	-	-
Indbragt for revisornævnet	1	1	-
I alt	2	2	-

Den indbragte sag for Revisornævnet er endnu ikke afgjort.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har endvidere hjemmel til at offentliggøre resultatet af en undersøgelse, jf. revisorlovens § 41. Der har i perioden frem til den 31. december 2009 ikke været offentliggjort resultater af undersøgelser.

Pr. 22. juni 2010 er der siden opgørelsestidspunktet endvidere iværksat syv nye undersøgelsessager og afsluttet seks undersøgelsessager, hvoraf fem var verserende pr. 31. december 2009. Resultatet af én af disse sager er efterfølgende blevet offentliggjort på styrelsens hjemmeside.

2.2 Internationalt samarbejde

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har siden 1. juli 2008 endvidere været ansvarlig for samarbejde og udveksling af oplysninger med tilsynsmyndigheder i andre lande. Det skal nævnes, at der også tidligere har foregået frivilligt internationalt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne, men samarbejdsformen har ikke været direktivbestemt.

2.2.1 Etableringen af formaliseret internationalt samarbejde

En ny og vigtig opgave for det offentlige tilsyn er det formaliserede internationale samarbejde. Til brug herfor er der udarbejdet procedurer og fremgangsmåder for formelt samarbejde med tilsynsmyndigheder på revisionsområdet i såvel EU- og EØS-lande som i såkaldte tredjelande (tredjelande er lande, der ikke er EU- eller EØS-lande).

EU/EØS-samarbejdet

Med EU's 8. direktiv om lovpligtig revision, der ligger til grund for revisorloven, etableres samtidig et formelt, forpligtende samarbejde mellem de offentlige tilsynsmyndigheder på revisionsområdet i alle EU- og EØS-lande. Efter direktivet skal alle EU-lande senest den 29. juni 2008 have etableret et offentligt tilsyn, der blandt andet skal kunne foretage undersøgelser, udveksle oplysninger m.v. EU-/EØS-landenes tilsynsmyndigheder på revisorområdet er herefter forpligtet til at udveksle oplysninger eller iværksætte en undersøgelse, hvis de anmodes herom af andre tilsvarende myndigheder i EU-/EØS-landene. Det offentlige tilsyn har derfor i 2009 opbygget forretningsgange i forhold til varetagelsen af dette samarbejde. Dette har været en del af opfyldelsen af styrelsens resultatkontrakt for 2009.

Samarbejde med tredjelande

Endvidere står det offentlige tilsyn over for at skulle forhandle og indgå aftaler med tilsynsmyndigheder på revisionsområdet i tredjelande (bl.a. Japan og USA) om samarbejde på tilsynsområdet. Forhandlingerne forventes påbegyndt i 2010. Styrelsen har derfor i 2009 forberedt sig på dette arbejde. Forberedelserne til disse forhandlinger har ligeledes været en del af opfyldelsen af styrelsens resultatkontrakt for 2009.

2.2.2 Betingelser for formelt samarbejde med udenlandske tilsynsmyndigheder

Det nye, formelle samarbejde indebærer, at styrelsen kan videregive oplysninger, herunder indhente oplysninger hos revisorerne - typisk arbejdspapirer - og udlevere disse til andre myndigheder. Revisorloven kræver imidlertid, at en række betingelser er opfyldt for, at udveksling kan finde sted over landegrænser. Samarbejdet kan kun omfatte myndigheder, der har ansvaret for tilsyn med revisorer i det pågældende land. Desuden må oplysningerne kun anvendes til deres tilsynsopgave.

Derudover er der en række yderligere betingelser, der skal være opfyldt, hvis det drejer sig om samarbejde og udveksling af oplysninger med tilsynsmyndigheder fra tredjelande. De væsentligste betingelser er her, at de udenlandske myndigheder skal være omfattet af lignende regler om tavshedspligt, og at videregivelse af oplysninger til sådanne myndigheder skal ske i overensstemmelse med persondatalovgivningen (denne lovgivning gælder allerede i EU/EØS-lande). Det er en betingelse for udvekslingen af oplysninger mv. med tredjelandes myndigheder, at der skal være en aftale med den pågældende myndighed.

Alt internationalt samarbejde og udveksling af oplysninger med tilsynsmyndigheder i udlandet – uanset om det involverer danske revisorer og revisionsvirksomheder eller organer inden for det offentlige tilsyn - skal gå igennem Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som sørger for, at alle betingelser er opfyldt¹⁰.

Internationale anmodninger om undersøgelser mv.

Internationalt er der mulighed for at samarbejde med andre tilsvarende offentlige tilsyn, herunder anmode om oplysninger, iværksætte og deltage i undersøgelser i hverandres lande mv. Dette kan allerede i dag lade sig gøre internt mellem revisortilsynsmyndighederne i EU-/EØS-området i kraft af 8. direktiv om lovpligtig revision. Styrelsen står ligeledes over for at skulle indgå aftaler med tredjelands tilsynsmyndigheder om samarbejde på tilsynsområdet. Omfanget af samarbejde med tredjelande vil variere alt efter myndighedernes konkrete behov.

Styrelsen kan tillade, at personale fra den pågældende myndighed ledsager styrelsen i forbindelse med kvalitetskontrol eller undersøgelser. Personalet fra den udenlandske myndighed kan kun deltage som observatør og kan ikke foretage myndighedsudøvelse. Det udenlandske personale vil være omfattet af de danske regler om tavshedspligt med hensyn til den viden, de kommer i besiddelse af, jf. revisorlovens § 48, stk. 1. Derudover er de underlagt tilsvarende regler i deres hjemland.

Det er indtil videre uvist, i hvilken udstrækning der vil være behov for, at udenlandsk tilsynspersonale deltager som observatører i danske myndigheders udøvelse.

2.2.3 Arbejde i internationale organer

Det offentlige tilsyn deltager i to internationale fora: European Group of Auditors' Oversight Bodies (EGAOB), der er en ekspertgruppe nedsat af EU-Kommissionen og International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR), der er en organisation for revisortilsynsmyndigheder, der er uafhængige af branchen.

European Group of Auditors' Oversight Bodies (EGAOB)

EU-Kommissionen nedsatte i december 2005 European Group of Auditors' Oversight Bodies (EGAOB), der er en ekspertgruppe. Den består af repræsentanter for landenes revisortilsynsmyndigheder.

¹⁰ Det vil derfor være en overtrædelse af revisorloven, hvis en dansk revisor eller revisionsvirksomhed udleverer fortrolige oplysninger til f.eks. det amerikanske revisortilsyn, PCAOB.

Ekspertgruppen rådgiver Kommissionen og træffer ikke formelle beslutninger.

EGAOBs væsentligste opgaver består af

- 1) at lette samarbejdet og medvirke til erfaringsudveksling mellem tilsynsmyndighederne
- 2) at bidrage teknisk ved vurdering af samarbejde med 3. landes tilsynsmyndigheder
- 3) at bidrage teknisk til undersøgelse af ISAerne (de internationale revisionsstandarder) med henblik på anvendelse i EU.

EGAOB mødes ca. fire gange årligt. Den erfaringsudveksling, der indtil nu har fundet sted i EGAOB-regi, har været af stor værdi for de enkelte tilsynsmyndigheder, som hver især har forskelligt mandat og juridisk grundlag, idet 8. direktiv om lovpligtig revision ikke foreskriver én måde at etablere et offentligt tilsyn på.

Styrelsen deltager aktuelt i to undergrupper under EGAOB, der mødes lejlighedsvis. Undergrupperne træffer ikke selv formelle beslutninger, men forbereder sager til beslutning i EGAOB.

Undergruppen om kvalitetskontrol

Kvalitetskontrolopgaven varetages på forskellig vis i de forskellige medlemslande. Undergruppen beskæftiger sig med, hvordan kvalitetskontrollen i praksis organiseres og gennemføres i medlemslandene. Formålet er blandt andet at finde gode praksisser ved sammenligning af tilsynssystemer. Det kan her nævnes, at Danmark er blandt de stadig færre lande, der anvender praktiserende revisorer i forhold til kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder, der reviderer børsnoterede selskaber mv.

Undergruppen om intra EU/EØS-samarbejde

Det er et krav i 8. direktiv om lovpligtig revision, at de offentlige tilsyn i EU/EØS-området skal samarbejde imellem sig. Til brug herfor er der via EGAOB etableret et kontaktnet mellem de enkelte tilsynsmyndigheder i EU/EØS-landene. Endvidere er der i slutningen af 2009 etableret et sæt interne retningslinjer for samarbejde mellem tilsynsmyndighederne i alle EU/EØS-landene. Dette er med til at udmønte direktivets bestemmelser om samarbejde inden for EU/EØS-området.

Derudover eksisterer der to undergrupper under EGAOB, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen pt. ikke deltager aktivt i. Dels en undergruppe, der tager sig af

arbejdet med ISA'erne (revisionsstandarderne), og dels en undergruppe vedrørende samarbejde med tilsynsmyndigheder i tredjelande.

International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR)

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er som offentligt tilsyn også medlem af IFIAR.

IFIAR er de uafhængige revisortilsynsmyndigheders globale organisation og er et ikke-forpligtende samarbejde.

Formålet med IFIAR er blandt andet:

- at beskytte investorer gennem forbedring af den globale kvalitet af lovpligtig revision, inklusiv gennem uafhængig tilsynsvirksomhed
- at udveksle erfaring om globale, aktuelle markedsforhold af betydning for revisorområdet og tilsynsarbejdet
- at stræbe mod konsistens mellem myndighedernes aktiviteter på tilsynsområdet
- at skabe en platform for samarbejde med andre, der har interesse i kvaliteten af revision, deriblandt investorer.

IFIAR mødes to gange årligt og træffer beslutninger om organisationens aktiviteter og fortsatte udvikling.

Endvidere afholder IFIAR hvert år blandt andet en Inspection Workshop, hvor uafhængige kvalitetskontrollanter og andre medarbejdere fra tilsynsmyndighederne deltager og udveksler faglig viden, konkret erfaring fra kvalitetskontroller og fra tilsynsarbejdet generelt. Workshopen bruges til fortsat forbedring af tilsynsarbejdet hos de enkelte myndigheder. Fra dansk side har man indtil videre deltaget i samtlige workshops.